

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 02-Nov-2012, 16:00
CMS/CFO: Uch Arun

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ
ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវីរបស់លោក អៀង សារី
ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ភាសាដើម: អង់គ្លេស
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ២ វិច្ឆិកា ២០១២

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្ទើរឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ ក.ស.ច.ស ឬ អង្គជំនុំជម្រះ: សាធារណៈ/Public
ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទឯកសារ
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណោះអាសន្នៈ
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

**សំណើរបស់លោក អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើសវនាការជាសាធារណៈ
និងទទួលយកភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងទម្រង់អនុវត្តន៍ជាទូទៅនិងជាលក្ខណៈ ប្រព័ន្ធ
នៃការស្តាប់យកចម្លើយ ដោយពុំមានការថតសំឡេង ឬបញ្ជី**

ដាក់ដោយ:

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី អៀង សារី
អាង ឧត្តម
Michael G. KARNAVAS

ចម្លងជូន:

ចៅក្រមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង:
ចៅក្រម និល នុន
ចៅក្រម យូ ឧត្តរ
ចៅក្រម យ៉ា សុខន
ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT
ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រមបម្រុង ធួ មន្តី
ចៅក្រមបម្រុង Claudia FENZ

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

ជា លាង
Andrew CAYLEY

**ក្រុមមេធាវីការពារក្តីទាំងអស់
ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់**

សំណើរបស់លោក អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើសវនាការជាសាធារណៈ និងទទួលយក
ភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងទម្លាប់អនុវត្តន៍ជាទូទៅនិងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធនៃការស្តាប់យកចម្លើយ ដោយពុំមានការចតសំឡេង
ប្រូបភាព
ទំព័រ ១ នៃ ១១
Original EN: 00856615-00856622

តាមរយៈមេធាវីការពារក្តីរបស់ខ្លួន និងអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ និងវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់
អ.វ.ត.ក លោក អៀង សារី បានស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើសវនាការជាសាធារណៈដើម្បី
ស៊ើបអង្កេតអំពីទម្លាប់អនុវត្តន៍ជាទូទៅ និងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ របស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
ក្នុងការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីដែលពុំត្រូវបានថតសំឡេង ឬរូបភាព និងផលប៉ះពាល់នៃទម្លាប់អនុវត្តន៍នេះទៅ
លើកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីដែលបានថតសំឡេង ឬរូបភាព និងសក្ខីកម្មក្នុងសវនាការ។ សំណើនេះ
មានភាពចាំបាច់ដោយហេតុថាកាលពីពេលថ្មីៗកន្លងទៅនេះ មេធាវីការពារក្តីបានរកឃើញបញ្ហាចំនួន ១២
ករណី (បន្ថែមពីលើករណីដែលបានលើកឡើងដោយមេធាវីការពារក្តីក្នុងសំណើមុនៗ និងដោយក្រុមមេធាវី
ការពារក្តីដទៃទៀត) ដែលអ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានស្តាប់ ចម្លើយ
សាក្សីដោយពុំមានការថតសំឡេង ឬរូបភាព។ មេធាវីការពារក្តីយល់ឃើញថា ការអនុវត្តបែបនេះមិនមែន
ជាការខុសប្លែកពីនីតិវិធីស៊ើបសួរធម្មតារបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទេ ប៉ុន្តែតាមពិត វាជាការ
អនុវត្តជាទូទៅ និងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ ដែលបើទោះបីជាសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនបានលើកទឹកចិត្តយ៉ាង
សកម្មក៏ដោយ ក៏សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានបណ្តែតបណ្តោយឱ្យកើតឡើងដែរ។ នេះជា
គោលការណ៍ ដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងចំណោមមនុស្សថ្នាក់លើបំផុតនៅ ក.ស.ច.ស។ ការអនុវត្តនេះ
ដាក់មន្ទិលអំពីភាពអាចទុកចិត្តបាននៃចម្លើយសាក្សី និងសក្ខីកម្មរបស់សាក្សីដែលត្រូវបានរំលោភដោយចម្លើយ
ទាំងនេះ ដូច្នោះហើយវាប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយ
យុត្តិធម៌ ដោយហេតុថាករណីនេះរារាំងមិនឱ្យគាត់រៀបចំការការពារខ្លួន និងពិនិត្យដេញដោលភស្តុតាង
ប្រឆាំងនឹងគាត់បាន។ ហេតុដូច្នោះ ដើម្បីផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងត្រូវតែអនុវត្ត
សិទ្ធិអំណាចស៊ើបសួររបស់ខ្លួនក្នុងវិធាន ៩៣ ដើម្បីធ្វើសវនាការជាសាធារណៈដើម្បីស្តាប់សក្ខីកម្មរបស់
អ្នកស៊ើបអង្កេតនៃ ក.ស.ច.ស ដែលបានអនុវត្តកិច្ចស៊ើបសួរដោយគ្មានថតសំឡេង ឬរូបភាពនេះ ដើម្បី
សម្រេចថាតើគួរ ឬមិនគួរមានចំណាត់ការណាមួយបន្ថែម និងដើម្បីកំណត់ថាតើចម្លើយទាំងនេះ មាន ឬ
គ្មានទម្ងន់ជាភស្តុតាងក្នុងករណីដែលតុលាការទទួលយក។

សំណើរបស់លោក អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើសវនាការជាសាធារណៈ និងទទួលយក
ភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងទម្លាប់អនុវត្តន៍ជាទូទៅនិងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធនៃការស្តាប់យកចម្លើយ ដោយពុំមានការថតសំឡេង
ឬរូបភាព
ទំព័រ ២ នៃ ១១
Original EN: 00856615-00856622

I. ប្រវត្តិសិទ្ធិ

- ១. ក.ស.ព បានដាក់សំណើមួយចំនួនដើម្បីស្នើសុំដាក់កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីចំនួនរាប់ពាន់ នៅចំពោះមុខ អជសដ ដោយគ្មានកោះហៅសាក្សីមកធ្វើសក្ខីកម្មក្នុងតុលាការ¹។ ក្នុងពេលថ្មីៗនេះ អ.ជ.ស.ដ បានប្រកាសថាមេធាវីការពារក្តីអាចជំទាស់ទៅនឹងកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីទាំង នេះជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅថ្ងៃទី ២៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៣²។
- ២. បើទោះបីជាមេធាវីការពារក្តីទើបតែស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលដំបូងនៃការពិនិត្យមើលឡើងវិញរបស់ខ្លួន អំពីចម្លើយនានាដែល ក.ស.ព បានស្នើសុំក៏ដោយ ក៏មេធាវីការពារក្តីបានរកឃើញបញ្ហាចំនួន ១២ ករណីបាត់ទៅហើយ ដែលខ្លួនយល់ឃើញថាអ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់ ក.ស.ច.ស បានស្តាប់ ចម្លើយសាក្សីដោយគ្មានថតសំឡេងកាលពីពេលមុន³។ យើងនឹងអាចរកឃើញការស្តាប់ចម្លើយ ដែលគ្មានថតសំឡេង ឬរូបភាពជាច្រើនទៀត។

¹ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំឱ្យទទួលយកចម្លើយសាក្សីពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្លាស់ទីលំនៅប្រជាជន នៅដំណាក់កាលទី ១ ថ្ងៃទី ១៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E208; សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំឱ្យទទួលយកចម្លើយសាក្សីនានាដែលទាក់ ទងនឹងដំណាក់កាលទី២ នៃការជម្លៀសប្រជាជន និងបញ្ហាភស្តុតាងផ្សេងទៀត ជាមួយឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ I, II, III និងឧបសម្ព័ន្ធ IV សាធារណៈ ថ្ងៃទី ០៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E208/2។ សំណើបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ដើម្បីដាក់នៅចំពោះ មុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នូវកំណត់ហេតុជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងប្រតិចារឹក ជាមួយនិងឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ពី១-១៦ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E96/8។

² អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង មានចំណងជើងថា “សវនាការដេញដោលលើឯកសារនាពេលខាងមុខ និងចម្លើយ តបទៅនឹងអនុស្សរណៈរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ស្នើសុំកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅសវនាការ (ឯកសារ E208/4) និង សំណើរបស់មេធាវីការពារជនជាប់ចោទ ខៀវ សំផន ស្នើសុំកែតម្រូវបញ្ជីភស្តុតាងគាំទ្រ (ឯកសារ E223)” ថ្ងៃទី ១៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E223/2 កថាខណ្ឌ ១៤។

³ សូមមើល D108/6/10R, នៅ 00:06:30; D125/168R, នៅ 00:00:30; D91/16R, នៅ 00:04:10, D369/32R, នៅ 00:07:17; D125/31R, នៅ 00:04:00; D125/92R, នៅ 00:00:45 – 00:00:50, 00:01:35 – 00:01:45, 00:07:05 – 00:07:15, 00:08:00 – 00:08:10; D232/70R, នៅ 00:21:50; D369/30R, នៅ 01:10:00; D125/26R, នៅ 00:02:15, 00:05:50; កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សី D232/46; កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សី D232/74; កំណត់ហេតុ ស្តាប់ចម្លើយសាក្សី D232/32។

សំណើរបស់លោក អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើសវនាការជាសាធារណៈ និងទទួលយក ភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងទម្លាប់អនុវត្តន៍ជាទូទៅនិងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធនៃការស្តាប់យកចម្លើយ ដោយពុំមានការថតសំឡេង ឬរូបភាព

- ៣. ការរកឃើញចម្លើយដែលគ្មានថតសំឡេង ប្រូបភាពទាំង ១២ ករណីនេះ គឺកើតឡើងក្រោយពេល មានការជូនដំណឹងកាលពីពេលមុននេះ ស្តីអំពីភាពមិនប្រក្រតីនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី/ចម្លើយ សង្ខេប។ ជាពិសេស ក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះ យើងបានពិនិត្យឃើញថា អ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់ ក.ស.ច.ស បានស្តាប់ចម្លើយសាក្សីមួយចំនួនដោយគ្មានថតសំឡេង ប្រូប ភាពមុនពេលមានការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីដែលមានថតសំឡេង ប្រូបភាព^៤ ដូចជាសាក្សី អឿន តាន, ភី ភួន, និង នង សូផង់។ នៅក្នុងកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សី អឿន តាន, ភី ភួន, និង នង សូផង់ គ្មានកំណត់ហេតុណាមួយដែលបានបញ្ជាក់ពីការសួរសំណួរ ឬការផ្តល់ចម្លើយដែល គ្មានថតសំឡេង ប្រូបភាពឡើយ^៥។
- ៤. ភាគីដទៃទៀតក៏បានលើកឡើងពីករណីនៃការសម្ភាសន៍ដែលគ្មានថតសំឡេង ប្រូបភាពជូន អ.ជ. ស.ដ ដើម្បីពិចារណាផងដែរ ដែលកាលពីពេលទើបកន្លងទៅថ្មីៗចុងក្រោយនេះ គឺក្នុងអំឡុងពេល នៃការស្តាប់សក្ខីកម្មសាក្សីឈ្មោះ សុខ ឈិន ដែលបានបញ្ជាក់ថាគាត់ត្រូវបានស្តាប់យកចម្លើយ ដោយពុំមានការថតសំឡេង ប្រូបភាពមុនពេលការស្តាប់ចម្លើយដែលមានថតសំឡេង ប្រូបភាព^៦។

II. បញ្ហាច្បាប់និងទស្សន៍វិស័យ

⁴ សូមមើល ប្រតិចារឹកកសវនាការ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E1/87.1 ទំព័រ ៣៨-៤០; ប្រតិចារឹកកសវនាការ ថ្ងៃទី ២៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E1/96.1 ទំព័រ ៤៨-៥១; ប្រតិចារឹកកសវនាការ ថ្ងៃទី ០១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E1/100.1 ទំព័រ ៣-១១; ប្រតិចារឹកកសវនាការ ថ្ងៃទី ០៦ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E1/123.1 ទំព័រ ៣១-៣៣។

⁵ នៅពេលធ្វើសវនាការលើសក្ខីកម្មនេះ មេធាវីការពារក្តីបានដាក់សំណើសុំឱ្យ អជសដ ធ្វើការស៊ើបអង្កេតពីកាលៈទេសៈនៃ សម្ភាសន៍ដែលគ្មានថតសំឡេង។ សូមមើល សំណើរបស់លោក អៀង សារី ស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង សុំការបញ្ជាក់ពី ក.ស.ច.ស អំពីអត្ថិភាពនៃកំណត់ត្រា ឬការថតសំឡេងនានា ទាក់ទិននឹងការសួរសាក្សី អឿន តាន កាលពីថ្ងៃទី ៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៨ ថ្ងៃទី ២៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E224; សំណើរបស់ អៀង សារី សុំស្តាប់ការបង្ហាញភស្តុតាងពីអ្នកបកប្រែ ផ្ទាល់មាត់ ពាក់ព័ន្ធនឹងការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ភី ភួន លើកទីពីរបស់ ក.ស.ច.ស ដែលកើតមាននូវភាពមិនប្រក្រតី ដែលអាច នឹងចាត់ទុកថាជាការលេងឆ្កិនភ្នែក ថ្ងៃទី ២៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E221។ សំណើរបស់ អៀង សារី សុំអង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូងឱ្យ ក.ស.ច.ស ធ្វើការបញ្ជាក់ ទាក់ទងនឹងការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី និង សុផង់ នៅថ្ងៃទី ១៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៩ និងកោះហៅអ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់ ក.ស.ច.ស ឱ្យផ្តល់ភស្តុតាង ទាក់ទងនឹងការស្តាប់ចម្លើយនេះ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E234។

⁶ ប្រតិចារឹកកសវនាការ ថ្ងៃទី ២៣ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E1/137.1 ទំព័រ ៥៧, ៦១។
 សំណើរបស់លោក អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើសវនាការជាសាធារណៈ និងទទួលយក ភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងទម្លាប់អនុវត្តន៍ជាទូទៅនិងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធនៃការស្តាប់យកចម្លើយ ដោយពុំមានការថតសំឡេង ប្រូបភាព
 ទំព័រ ៤ នៃ ១១

ក. ច្បាប់តម្រូវឱ្យ ក.ស.ច.ស ថតសំឡេង ឬរូបភាពនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីទាំងអស់

- ៥. វិធានផ្ទៃក្នុងតម្រូវឱ្យធ្វើការកត់ត្រាជាផ្លូវការនូវគ្រប់ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី និងបានកំណត់ពីនីតិវិធីដែលអ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់ ក.ស.ច.ស ត្រូវអនុវត្តក្នុងពេលស្តាប់ចម្លើយសាក្សី។ អ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់ ក.ស.ច.ស មិនអាចស្តាប់ចម្លើយក្រៅផ្លូវការ “ដោយគ្មានថតសំឡេង ឬរូបភាព” ដោយគ្មានកំណត់ត្រាបញ្ជាក់ពីតម្លាភាពថាខ្លួនបានស្តាប់ចម្លើយរបស់អ្នកណា សួរសំណួរអ្វី ឬចម្លើយអ្វីដែលបានឆ្លើយ រយៈពេលនៃការស្តាប់ចម្លើយ បាននិយាយអ្វីខ្លះនិយាយជាមួយសាក្សី ឬបានផ្តល់ឯកសារអ្វីខ្លះដល់សាក្សីនោះទេ។
- ៦. វិធាន ៥៥(៧) ដែលចែងពី “បទប្បញ្ញត្តិទូទៅទាក់ទងទៅនឹងការស៊ើបសួរ” បានចែងតម្រូវថា “រាល់ការស្តាប់ចម្លើយ ឬ សួរយកចម្លើយទាំងអស់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ”⁷។
- ៧. វិធាន ៦២(៣) តម្រូវឱ្យអ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់ ក.ស.ច.ស អនុវត្តកិច្ចស៊ើបសួរក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។ វិធាននេះក៏បានចែងផងដែរថា នៅពេលខ្លួនទទួលបានដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសពីសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់ ក.ស.ច.ស ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពី “ការស៊ើបសួរនិងលទ្ធផលនៃការស៊ើបសួរ ដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃវិធាន ៥១(៨) តាមករណីសមសួរប”⁸។
- ៨. វិធាន ៥១(៨) ចែងអំពីបញ្ជីព័ត៌មានដែលត្រូវដាក់បញ្ចូលក្នុងកំណត់ហេតុរបស់អ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់ ក.ស.ច.ស អំពីកិច្ចស៊ើបសួរនិងលទ្ធផលនៃការស៊ើបសួរ។ វិធាននេះតម្រូវឱ្យអ្នកស៊ើបអង្កេតបញ្ជាក់ពី “រយៈពេលនៃការស្តាប់ចម្លើយ និងរយៈពេលសម្រាកចន្លោះពេលនៃការស្តាប់ចម្លើយ”។
- ៩. វិធាន ២៥(២) បានចែងតម្រូវយ៉ាងច្បាស់ឱ្យមានការថតសំឡេង ឬរូបភាពនៃការស្តាប់ចម្លើយ

⁷ សេចក្តីបញ្ជាក់បន្ថែម។
⁸ សេចក្តីបញ្ជាក់បន្ថែម។

សំណើរបស់លោក អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើសវនាការជាសាធារណៈ និងទទួលយកភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងទម្លាប់អនុវត្តន៍ជាទូទៅនិងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធនៃការស្តាប់យកចម្លើយ ដោយពុំមានការថតសំឡេង ឬរូបភាព

ទំព័រ ៥ នៃ ១១

Original EN: 00856615-00856622

“ការស្រាយកថម្លើយអាចត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមិនចាំបាច់មានការថតសំឡេង ឬ ថតជាប្រភេទ
នៅពេលណាដែលកាលៈទេសៈវារាំងចំពោះការថតនេះ។ ក្នុងករណីនេះ មូលហេតុដែលមិនអាច
ធ្វើការថតបានក្នុងពេលស្រាយកថម្លើយ ត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ...”⁹ ។

១០. វិធានខាងលើត្រូវតែយកមកអនុវត្ត និងបកស្រាយឱ្យស្របតាមវិធាន ២១ ដែលមានចំណងជើងថា
“គោលការណ៍ជាសារវ័ន្ត”។ វិធាននេះតម្រូវឱ្យមានការបកស្រាយវិធានផ្ទៃក្នុងទាំងអស់ដើម្បីការ
ពារផលប្រយោជន៍របស់ជនជាប់ចោទ និងដើម្បីធានាបានតម្លាភាព។

១១. ក.ស.ព ធ្លាប់បានអះអាងថាវិធាន ២៥(២) ពុំអនុវត្តចំពោះការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីឡើយ¹⁰។
អំណះអំណាងនេះពុំត្រឹមត្រូវទេ។

ក. វិធាន ២៥ ត្រូវបានដាក់ចំណងជើងជាទូទៅ “ការថតសំឡេង ឬរូបភាពក្នុងពេលស្រាយក
ថម្លើយ” (ពុំមែន “ការថតសំឡេង ឬរូបភាពជនសង្ស័យ និងជនជាប់ចោទឡើយ”)។
ចំណងជើងនេះឆ្លុះបញ្ចាំងថាវិធាននេះអនុវត្តចំពោះរាល់ការស្តាប់ចម្លើយ ទាំងអស់។

ខ. វិធាន ២៥(១) តម្រូវថាការស្តាប់ចម្លើយជនសង្ស័យ ឬជនជាប់ចោទ ត្រូវ ថតសំឡេង
ឬថតរូបភាព និងបញ្ជាក់លម្អិតអំពីនីតិវិធីនៃការស្តាប់ចម្លើយទាំងនេះ និងចែងថាកំណត់
ហេតុចំនួនមួយច្បាប់ត្រូវ ផ្តល់ទៅជនសង្ស័យ/ជនជាប់ចោទ។ ខុសពីវិធាន ២៥(២)
ចំណុចគួរឱ្យកត់សម្គាល់គឺថាវាត្រូវតែត្រូវឱ្យជនសង្ស័យ/ជនជាប់ចោទ ចុះហត្ថលេខាលើ
សំណើនៃចម្លើយរបស់ពួកគាត់ឡើយ។

គ. ផ្ទុយទៅវិញ វិធាន ២៥(២) ពុំអនុវត្តជាក់លាក់ត្រឹមតែចំពោះជនសង្ស័យ/ជនជាប់ចោទ
ឡើយ។ វិធាននេះចែងថា “ការស្រាយកថម្លើយ ជនណាម្នាក់ អាចត្រូវបានធ្វើឡើង
ដោយមិនចាំបាច់មានការថតសំឡេង ឬថតជាប្រភេទនៅពេលណាដែលកាលៈទេសៈ

⁹ សេចក្តីបញ្ជាក់បន្ថែម។

¹⁰ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹង “សំណើរបស់ អៀង សារី សុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងស្វែងរកការបំភ្លឺពី
ក.ស.ច.ស ទាក់ទងនឹងការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី និង សុផង នៅថ្ងៃទី១៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ និងកោះហៅអ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់
ក.ស.ច.ស ឱ្យផ្តល់ភស្តុតាងទាក់ទងនឹងការធ្វើបទសម្ភាសន៍នេះ” ថ្ងៃទី ៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E234/1 កថាខណ្ឌ
២៥-២៦។

សំណើរបស់លោក អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើសវនាការជាសាធារណៈ និងទទួលយក
ភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងទម្លាប់អនុវត្តន៍ជាទូទៅនិងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធនៃការស្តាប់យកចម្លើយ ដោយពុំមានការថតសំឡេង
ឬរូបភាព

វារាំងចំពោះការថតនេះ”។ មេធាវីការពារក្តី កត់សម្គាល់ឃើញថាសំណើជាភាសាបារាំង នៃវិធាននេះអាចទាញសន្និដ្ឋានថាដូចវិធាន ២៥(១) ដែរ វិធាន ២៥(២) អនុវត្តចំពោះតែ ជនសង្ស័យ/ជនត្រូវចោទប៉ុណ្ណោះ ដោយសារឃ្លា “បុគ្គលពាក់ព័ន្ធ (La personne concernée)” ជាជាង “ជនណាម្នាក់”។ ដោយហេតុថា ទាំងសំណើជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរពុំមានពាក្យពេចន៍ស្រដៀងគ្នា ទើបយើងពុំអាចយកសំណើជាភាសាបារាំង មកធ្វើជាមូលដ្ឋាន។

ឃ. វិធាន ២៥(២) ក៏ផ្ទុយទៅនឹងវិធាន ២៥(១) ផងដែរ ត្រង់ថាវិធាន ២៥(១) តម្រូវ ឱ្យមានការថតសំឡេង ឬរូបភាពគ្រប់កាលៈទេសៈ។ ប្រសិនបើវិធាន ២៥(២) មាន ចេតនាអនុវត្តចំពោះជនសង្ស័យ/ជនត្រូវចោទ ការដែលវិធាននេះចែងថាជនណាម្នាក់ “អាច” ត្រូវបានសួរយកចម្លើយដោយពុំមានការថតសំឡេង ឬរូបភាព នឹងពុំមានអត្ថន័យ ខ្លឹមសារឡើយ បើពិនិត្យអំពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃវិធាន ២៥(១) ដែលថាការស្តាប់ចម្លើយ “ត្រូវតែ” ថតសំឡេង ឬថតរូបភាព។

ង. វិធាន ២៥(៤) ពុំត្រូវបានចាត់ទុកថាមានភាពចាំបាច់ឡើយ ប្រសិនបើវិធាន ២៥(២) ត្រូវ បានអានដើម្បីអនុវត្តចំពោះជនដែលត្រូវបានសួរយកចម្លើយទាំងអស់ ដូចដែល ក.ស.ព បានអះអាង¹¹។ វិធាន ២៥(៤) គ្រាន់តែចែងថា “សហព្រះរាជអាជ្ញា ឬសហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតអាចសម្រេចអនុវត្តតាមនីតិវិធីក្នុងវិធាននេះ នៅពេលសួរសំណួរបុគ្គលផ្សេងៗ ក្រៅពីបុគ្គលទាំងឡាយដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ....”។ នេះមានន័យថានីតិវិធីដូចមាន ចែងក្នុងវិធាន ២៥(១) (ដូចជាការផ្តល់កំណត់ហេតុមួយច្បាប់ទៅសាក្សី) អាចត្រូវបាន អនុវត្ត ដោយពុំមានការចាប់បង្ខំនៅពេលមានការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីទាំងអស់ ពុំមែនត្រឹម តែជនសង្ស័យ/ជនត្រូវចោទឡើយ។ វាពុំប៉ះពាល់ដល់វិធាន ២៥(២) ឡើយ។

ច. វិធាន ២១ គាំទ្រការបកស្រាយរបស់មេធាវីការពារក្តីអំពីវិធាន ២៥។ ប្រសិនបើវិធាន ២៥(៤) ត្រូវបានអានដើម្បីផ្តល់ជំរើសដល់ ក.ស.ច.ស ក្នុងការធ្វើកំណត់ហេតុនៃការ

¹¹ យោងដូចខាងលើ។

សំណើរបស់លោក អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើសវនាការជាសាធារណៈ និងទទួលយក ភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងទម្លាប់អនុវត្តន៍ជាទូទៅនិងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធនៃការស្តាប់យកចម្លើយ ដោយពុំមានការថតសំឡេង ឬរូបភាព

ស្តាប់ចម្លើយសាក្សី វានឹងពុំបានធានាភាព ឬពុំគាំពារផលប្រយោជន៍របស់លោក អៀង សារី ដូចតាមការតម្រូវនៃវិធាន ២១ ឡើយ។

ឆ. វិធាន ២៥(២) មានភាពច្បាស់លាស់ និងគួរត្រូវបានអនុវត្ត ដោយយោងទៅតាមភាសាដ៏ សាមញ្ញរបស់វិធាននេះ។ លទ្ធផលខុសទំនងនឹងពុំមានឡើយ តាមរយៈការបកស្រាយថា វិធាន ២៥(២) អនុវត្តចំពោះជនដែលត្រូវស្តាប់យកចម្លើយទាំងអស់¹²។

ជ. ប្រសិនបើមានមន្ទិលណាមួយអំពីការបកស្រាយត្រឹមត្រូវអំពីវិធាន ២៥ មន្ទិលនេះត្រូវតែ ដោះស្រាយដោយផ្តល់ប្រយោជន៍ទៅជនជាប់ចោទ ដោយអនុលោមតាមគោលការណ៍ វិមតិសង្ស័យត្រូវបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ (*in dubio pro reo*) ដែលជា គោលការណ៍ជាសារវ័ន្តនៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយមាត្រា ៣៨ នៃ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ។ គោលការណ៍នេះអនុវត្តចំពោះការបកស្រាយអំពីច្បាប់ ដែលចំណុះឱ្យវិធាន នៃការបកស្រាយក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់ស៊ីវិលឡ¹³។

ខ. ក.ស.ច.ស ពុំបានថតសំឡេង ឬរូបភាពនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីនាំអស់ឡើយ

១២. នាពេលបច្ចុប្បន្ន ជាការហួសពីការរិះគន់ទៅហើយដែលថាអ្នកស៊ើបអង្កេតនៃ ក.ស.ច.ស ពុំបាន ថតសំឡេង ឬរូបភាពនៃការស្តាប់ចម្លើយជាច្រើន ដែលពួកគាត់បានធ្វើជាមួយសាក្សី¹⁴ ដោយ រំលោភលើវិធាន ២១(១), វិធាន ២៥, វិធាន ៥១(៨), វិធាន ៥៥(៧) និងវិធាន ៦២(៣)។ វា ហាក់ដូចជាអ្នកស៊ើបអង្កេតនៃ ក.ស.ច.ស មានទម្លាប់អនុវត្តមួយក្នុងការចុះបំពេញបេសកកម្ម និង ជួបក្រៅផ្លូវការជាមួយសាក្សីដើម្បីស្តាប់អ្វីដែលសាក្សីនិយាយ មុនពេលត្រឡប់មកវិញនៅពេល ក្រោយដើម្បីថតសំឡេង ឬរូបភាពនៃការស្តាប់ចម្លើយជាផ្លូវការ។ បន្ទាប់មកទៀត កំណត់ហេតុ

¹² សូមមើល Claire M. Germain, វិធីសាស្ត្រក្នុងការបកស្រាយលក្ខន្តិកៈ និងប្រវត្តិនីតិបញ្ញត្តិនៅប្រទេសបារាំង, 13 DUKE J. COMP. & INT'L L. 195, 201-02 (ឆ្នាំ ២០០៣)។

¹³ សូមមើល សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ ខៀវ សំផន ស្តីពីសំណើសុំដោះលែងជាបន្ទាន់ ថ្ងៃទី ៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E50/3/1/4 កថាខណ្ឌ ៣១។

¹⁴ សូមមើល ឧទាហរណ៍ដែលបានផ្តល់នៅក្នុងផ្នែកស្តីពីប្រវត្តិសាស្ត្រ, ដូចជើងទំព័រខាងលើ។
សំណើរបស់លោក អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើសវនាការជាសាធារណៈ និងទទួលយក ភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងទម្លាប់អនុវត្តន៍ជាទូទៅនិងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធនៃការស្តាប់យកចម្លើយ ដោយពុំមានការថតសំឡេង ឬរូបភាព
ទំព័រ ៨ នៃ ១១

ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរត្រូវបានរៀបចំ ដែលក្នុងករណីជាច្រើន¹⁵ ដែលធ្វើហាក់ដូចជាអ្នកស៊ើបអង្កេតនៃ ក.ស.ច.ស បានកំពុងជួបជាមួយសាក្សីជាលើកទីមួយ។ ទម្លាប់អនុវត្តន៍នេះផ្ទុយនឹងគោលការណ៍ដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អំពីការអនុវត្តតាមវិធាន ២៥ “ជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ”¹⁶ និងធ្វើឱ្យមេធាវីការពារក្តីព្រួយបារម្ភ ពិសេសដោយពិនិត្យឃើញថាក្នុងអំឡុងកិច្ចស៊ើបសួរតាមផ្លូវតុលាការ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត Marcel Lemonde បង្គាប់ទៅអ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់គាត់ថាគាត់ “ចង់ឱ្យ [ពួកគេ] ស្វែងរកភស្តុតាងដាក់បន្ទុក ឱ្យបានច្រើនជាងភស្តុតាងដោះបន្ទុក”¹⁷។

គ. ការខកខានរបស់ ក.ស.ច.ស ក្នុងការថតយកសំឡេង ឬរូបភាពនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី បានរំលោភសិទ្ធិរបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌

១៣. ដូចដែលបានពន្យល់ក្នុងសំណើមុនៗ ដែលត្រូវបានដាក់បញ្ចូលជាឯកសារយោងនៅទីនេះ¹⁸ លោក អៀង សារី មានសិទ្ធិជាសារវ័ន្តក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ ដើម្បីពិនិត្យភស្តុតាង

¹⁵ មានកំណត់ហេតុជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីចំនួន ៣ ដែល ក.ស.ច.ស បានរៀបចំ មានជាភាសាអង់គ្លេសក្នុងសំណុំរឿង ដែលគូសបញ្ជាក់ច្បាស់ថាសាក្សីបានប្រាប់អ្នកស៊ើបអង្កេតនៃ ក.ស.ច.ស អំពីអង្គហេតុជាក់លាក់មួយចំនួន “ដោយពុំដាក់បញ្ចូលក្នុងកំណត់ហេតុ”។ សូមមើល កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី D232/46។ កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី D232/74 ។ កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី D232/32។

¹⁶ ដីកាសម្រេចលើសំណើសុំធ្វើប្រតិចារឹក ថ្ងៃទី ៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៩ ឯកសារ D194/2 កថាខណ្ឌ ៩។

¹⁷ សូមមើល សំណុំរឿង អៀង សារី, 002/09-10-2009-អ.វ.ត.ក/អ.ប.ជ (01), សំណើរបស់លោក អៀង សារី សុំប្តឹងដិតចិត្តសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងសំណើសុំអោយមានសវនាការជាសាធារណៈ ថ្ងៃទី ៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩, 1, opening, ឧបសម្ព័ន្ធ ១។

¹⁸ សំណើរបស់លោក អៀង សារី ស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង សុំការបញ្ជាក់ពី ក.ស.ច.ស អំពីអត្ថិភាពនៃកំណត់ត្រា ឬការថតសំឡេងនានា ទាក់ទិននឹងការសួរសាក្សី អឿន តាន កាលពីថ្ងៃទី ៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៨ ថ្ងៃទី ២៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E224 កថាខណ្ឌ ៩ និង ១៣; សំណើរបស់ អៀង សារី សុំស្តាប់ការបង្ហាញភស្តុតាងពីអ្នកបកប្រែផ្ទាល់មាត់ ពាក់ព័ន្ធនឹងការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ភី ភួន លើកទីពីររបស់ ក.ស.ច.ស ដែលកើតមាននូវភាពមិនប្រក្រតី ដែលអាចនឹងចាត់ទុកថាជាការលេងឆ្កិនភ្នែក ថ្ងៃទី ២៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E221 កថាខណ្ឌ ១៧ និង ២០។ សំណើរបស់ អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបង្គាប់ឱ្យ ក.ស.ច.ស ធ្វើការបញ្ជាក់ទាក់ទងនឹងការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី នង សុផង់ នៅថ្ងៃទី ១៧ ខែ សំណើរបស់លោក អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើសវនាការជាសាធារណៈ និងទទួលយកភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងទម្លាប់អនុវត្តន៍ជាទូទៅនិងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធនៃការស្តាប់យកចម្លើយ ដោយពុំមានការថតសំឡេងប្រូបភាព

ប្រឆាំងនឹងគាត់ និងរៀបចំការការពារខ្លួន។ ការខកខានរបស់ ក.ស.ច.ស ក្នុងការអនុវត្តតាមនីតិវិធីស៊ើបសួរត្រឹមត្រូវ និងការលុបចោលដោយចេតនានូវព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធពីកំណត់ហេតុ ពុំបានធ្វើឱ្យលោក អៀង សារី អនុវត្តសិទ្ធិទាំងនេះប្រកបដោយអត្ថន័យឡើយ។

ឃ. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានសិទ្ធិអំណាច និងកាតព្វកិច្ចក្នុងការធ្វើសវនាការជាសាធារណៈដើម្បីដោះស្រាយអំពីការរំលោភទៅលើការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌

១៤. វិធាន ៩៣(១) អនុញ្ញាតឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរបន្ថែម នៅពេលណាដែលអង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថាកិច្ចស៊ើបសួរបន្ថែមគឺជាការចាំបាច់។ ហេតុដូច្នោះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអាច និងគួរ ធ្វើសវនាការជាសាធារណៈដើម្បីស៊ើបអង្កេតអំពីទម្លាប់អនុវត្តរបស់ ក.ស.ច.ស នៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីដោយពុំមានថតជាសំឡេង ឬរូបភាព និងផលប៉ះពាល់ដែលទម្លាប់អនុវត្តនេះ អាចមានទៅលើចម្លើយ និងសក្ខីកម្មរបស់ពួកគាត់។

១៥. គោលបំណងនៃកិច្ចស៊ើបសួរដែលត្រូវបានស្នើសុំនេះគឺ ពុំមែន ដើម្បីធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរនានាដោយសារវិការៈនីតិវិធីឡើយ ប៉ុន្តែដើម្បីកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ថាតើទម្លាប់អនុវត្តរបស់ ក.ស.ច.ស នៃជំនួបដែលពុំត្រូវបានថតសំឡេង ឬរូបភាព មានផលប៉ះពាល់អ្វីទៅដល់ភស្តុតាងដែលស្ថិតនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនាពេលបច្ចុប្បន្ន។ ហេតុដូច្នោះ ទទ្ធិករណ៍ដែលថាកិច្ចស៊ើបសួរដែលត្រូវបានស្នើសុំ គឺត្រូវបានហាមឃាត់ក្រោមវិធាន ៧៦(៧) (ដូចជា ដែលថាដីកាដោះស្រាយកែតម្រូវវិការៈនីតិវិធីទាំងអស់ក្នុងកិច្ចស៊ើបសួរតាមផ្លូវតុលាការ) គឺពុំមានមូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវឡើយ។

១៦. អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ (ដោយផ្អែកទៅលើសិទ្ធិអំណាចនៃកិច្ចស៊ើបសួរបន្ថែមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដោយអនុលោមតាមវិធាន៩៣) ថា “ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះនេះគឺជាឱកាស និងជាជម្រើសបន្ថែមសម្រាប់មេធាវីការពារក្តីជំទាស់តវ៉ាទៅនឹង ភាពអាចជឿជាក់

កុម្មៈ ឆ្នាំ ២០០៩ និងកោះហៅអ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់ ក.ស.ច.ស ឱ្យផ្តល់ភស្តុតាង ទាក់ទងនឹងការស្តាប់ចម្លើយនេះ ថ្ងៃទី ២៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E234 កថាខណ្ឌ ៣-៧។

បាននៃភស្តុតាង...”¹⁹។ មេធាវីការពារក្តីកំពុងព្យាយាមធ្វើដូច្នោះ៖ ជំទាស់តវ៉ាអំពីភាពអាចជឿជាក់បាននៃភស្តុតាង តាមរយៈការបង្ហាញអំពីចំណុចមិនប្រក្រតីនៃកិច្ចស៊ើបសួរនានាដែលអាចប៉ះពាល់ដល់អ្វីដែលហៅថាជាការដឹងព្រហ្មទណ្ឌរបស់សាក្សី។

១៧. សវនាការជាសាធារណៈដោយមានសក្ខីកម្មរបស់អ្នកស៊ើបអង្កេត ក.ស.ច.ស គឺជាការចាំបាច់ និងប្រកបដោយភាពសមហេតុផល។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ត្រូវរក សម្រេចអំពីប្រភព និងភាពអាចជឿជាក់បាននៃការដឹងព្រហ្មទណ្ឌជាក់ស្តែងរបស់សាក្សីទាំងនោះ។ នេះជាការចាំបាច់ដើម្បីការពារសិទ្ធិជាសារវន្តរបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌។ ក្នុងការសម្រេចអំពីទម្ងន់នៃសក្ខីកម្មរបស់សាក្សី អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងត្រូវតែពិនិត្យដោយពុំមានមនោសញ្ចេតនា ឬការរើសអើង អំពីរាល់អង្គហេតុពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដែលដាក់មន្ទិលទៅលើភាពអាចជឿជាក់បាន និងសុចរិតភាពនៃទម្លាប់អនុវត្តរបស់ ក.ស.ច.ស ក្នុងការស្តាប់យកចម្លើយ និងការទទួលបានចម្លើយ។

អាស្រ័យហេតុនេះ តាមសំអាងហេតុទាំងអស់ដូចដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងសំណើនេះ មេធាវីការពារក្តីសូមគោរពស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ធ្វើសវនាការជាសាធារណៈដើម្បីស៊ើបអង្កេតអំពីទម្លាប់អនុវត្តរបស់ ក.ស.ច.ស ក្នុងការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីដែលពុំត្រូវបានថតសំឡេង ឬរូបភាព និងផលប៉ះពាល់ដែលអាចមានចំពោះចម្លើយសាក្សីដែលត្រូវបានថតសំឡេង ឬរូបភាព និងសក្ខីកម្មនៅសវនាការ។

សូមអង្គជំនុំជម្រះទទួលនូវក្តីគោរពអំពីយើងខ្ញុំ។

អាង ឧត្តម Michael G. KARNAVAS

សហមេធាវីរបស់លោក អៀង សារី

ចុះហត្ថលេខានៅភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅថ្ងៃទី ២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២

¹⁹ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមជំទាស់នឹងដីកាសម្រេចរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតលើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យស្តាប់ចម្លើយសាក្សីមួយចំនួន ថ្ងៃទី ២០ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១០ ឯកសារ D375/1/8 កថាខណ្ឌ ៥៧ និងជើងទំព័រ ៩២។

សំណើរបស់លោក អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើសវនាការជាសាធារណៈ និងទទួលយកភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងទម្លាប់អនុវត្តជាទូទៅនិងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធនៃការស្តាប់យកចម្លើយ ដោយពុំមានការថតសំឡេង ឬរូបភាព